

A-I/2/1259/ 19

प्रथमसत्रार्द्धम्

द्वितीयपत्रम्

सिद्धान्तज्यौतिषम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(15×2=30)

1. को नाम गोलः ?

उ० .....
.....
.....

2. गोलाध्यायस्य मंगलाचरणे कस्य स्तुतिः आचार्येण कृता ?

उ० .....
.....
.....

3. केषां मुखरङ्गे भारती नृत्यति ?

उ० .....
.....
.....

4. भूमेः आकारः कीदृशः ?

उ० .....
.....
.....

5. करामलकवत् इत्यत्र कस्याः तुलना आमलकेन सह क्रियते ?

उ० .....
.....
.....

6. भवलयस्य किलार्कलवाः समाः किं भवति ?

उ० .....
.....
.....

7. को नाम परिधिः ?

अथवा

गोलानभिज्ञः कीदृशः भवति ?

उ० .....

.....

.....

8. आदेशात्मकशास्त्रत्वेन कस्य प्रसिद्धिरस्ति ?

अथवा

केनानभिज्ञः गणकः न भाति ?

उ० .....

.....

.....

9. कदा जनः ज्योतिषशास्त्रश्रवणाधिकारी भवति ?

अथवा

यदि गोलतत्त्वं श्रोतुमिच्छति तदा कस्याचार्यस्य तत्त्वं श्रोतव्यम् ?

उ० .....

.....

.....

10. इयं धरा केन धृता वर्तते ?

अथवा

उत्तरगोलगते सूर्ये किमर्थं दिनमानं वर्धते ?

उ० .....

.....

.....

11. सृष्टेः लयः कदा भवति ?

अथवा

द्वहिणशब्देन कस्यावबोधो जायते ?

उ० .....

.....

.....

12. अहर्गणः सौरः, सावनः, चान्द्रः, नाक्षत्रो वा साध्यते ?

उ० .....
.....
.....

13. भचक्रात् साक्षात् अधः कस्य कक्षास्ति ?

उ० .....
.....
.....

14. का नाम द्युज्या ?

उ० .....
.....
.....

15. किमर्थं प्राग्दिशि इन्दुग्रहणं भवति ?

उ० .....
.....
.....

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. आकृष्टशक्तिश्च महीतया यत् खस्थं गुरुं स्वाभिमुखं स्वशक्त्या ।
आकृष्यते तत्पतीव भाति समे समन्तात् क्व पतत्त्वियं खे ॥
अस्य श्लोकस्य भावार्थं स्पष्टयत ।

अथवा

“समो यतः स्यात् परिधेः शतांशः” इत्यादि श्लोकं विलिख्य अस्य व्याख्या कार्या ।

उ० .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

17. “निरक्षदेशात् क्षितिषोडशांशे” इत्यादिश्लोकद्वयं विलिख्य तस्याशयः स्पष्टीकरणीयः।

अथवा

सुरसिद्धसंघाः कुत्र वसन्ति ? सश्लोकं प्रतिपादयत ।

[illegible]

18. भारतवर्षस्य नवखण्डानां तथा सप्तकुलाचलानां स्थितिं प्रमाणपुरस्सरं वर्णयत ।

अथवा

पितृदिवसस्य उदयास्तादिकालान् संप्रमाणं स्पष्टयत ।

[illegible]

19. भूर्भुवादिलोकव्यवस्थां सप्रमाणं स्पष्टीकुरुत ।

३० .....

30

